

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Čechoslovan**

Vydavatel: **V. Švihovský**

Vydáváno v letech: **1911-[1918], 1911, 25.11.1911**

Číslo ročníků: **1, 42**

Číslo výtisků: **1, 42**

Datum vydání čísla: **25.11.1911**

Identifikátor ISSN: **2414-9373**

Stránka:

žárech. Od r. 1902 do 30. srpna 1911 účastnil se sbor dvou požárů ve své obci a 12 požárů v obcích sousedních. Příjem činil za poslední rok 221 rub. 04 kop., vydání 118 rub. 77 kop.; sborové jmění činí 1954 rub. 63 kop. Velitelem sboru jest Josef Runt, podveliteli Ant. Vacínek a Jos. Kasl, pokladník Alexej Cingroš. Členů měl sbor 41 a to 28 činných a 13 přispívajících. Název sboru: „Vysoký český sbor dobrovolných hasičů;“ místo a pošt. st. Česká kolonie „Vysoká,“ pp. Černáčov, ujezd — Žitomír.

Školu máme ministerskou jednotřídní. Navštěvují ji všechny české děti bez výjimky. Vyučuje se pouze rusky. Negramotných na Vysoké není. Většina píše a mluví rusky i česky; někteří dokonce i německy. Několik vysokých mladíků navštěvuje střední školy: 1—seminář, 1—gymnasium, 1—technicko-průmyslovou školu a 1—měšťanskou školu.

Dle vyznání jsme všichni pravoslavní až na 2 osoby, které se hlásí ke katolictví.

Zakoněním krátkým vypočítáním našich průmyslových podniků. Náš pivovar zaměstnává 8 dělníků, cihelna též 8. Máme 4 větrné mlýny, 3 strojnické a kovářské dílny, 2 tesaře, 1 koláře, obchod se smíšeným zbožím a 1 hostinec (трактиръ).

Několik slov o našich českých sousedech. Zmiňuji se jen krátce, poněvadž myslím, že sami o sobě více promluví. Dvě versty od nás je pěkná osada Vinohrady (Čuranda), patřící k naší obci a čítající 22 českých rodin se 108 obyvateli (50 mužského a 50 ženského pohlaví). Vinohradští mají celkem 258 desatin půdy a pěstují hojně vyhlášený a dalako široko známý chmel (3000 kop.), jenž je zřídlem jejich zámožnosti.

Ve vzdálenosti 7 verst od Vysoké v Horbaších usadilo se 7 českých rodin, jež vyšly z naší osady. V Horodišci společně s Němci 11 českých rodin (rovněž z Vysoké) pronajalo větší pozemek a zavádí tam českou hospodářskou kulturu. Dále po několika českých rodinách je v Osnikách (vzdál. od Vysoké — 4 v.) v Holovjinu (6 v.), Slipěčích (8 v.), Černáčově (10 v.) a t. d.

V. Nový.

Divadelní představení v Krošně.

Náš mladý, ale čilý ochotnický kroužek, jenž vznikl teprve před 3 roky, díky přičinění p. Josefa Pokorného, úspěšně kráčí ku vytknutému cíli — zavedení stálého divadla v naší vsi. S počátku se u nás hrálo česky a malorusky, nyní

hrajeme pouze česky. Většinou dáváme lehčí kusy: obrazy ze života a veselohry.

Divadlo naše je pěkně zařízeno. Oponu a dekorace nám maloval český malíř p. Gončarenko, jeviště je v pohodlném sále p. Součka.

Dne 13. listopadu po půlletém odpočinku se hrál obraz ze života „Na statku a v chaloupe.“ Psát podrobně o výkonech jednotlivých herečů si netroufám. Bojím se, že bych musel dělat moc poklon. Každý byl na svém místě, každý dokonale pochopil svou úlohu a sehrál ji mistrně. Chvillemi se opravdu zdálo že nemáme před sebou ochotníky, nýbrž vyškolené herece. Kdo byl nejlepší těžko říci. Jedni tvrdí, že nejskvělejší vavřiny si odnesla slečna Bubnova, druzí zase prohlašují, že vavřiny patří slečně Perglerové. Jmenujeme tyto dvě slečny zvlášť, poněvadž poprvé vystupují na jevišti. To však nevadilo, aby slečny Chlebounova a Holečková nesklidily hlučný potlesk. Z pánů účinkovali: J. Buben, V. Buben, J. Pokorný, J. Řehák a Malý. Režiserem byl p. Fr. Klacok.

Přes špatné počasí byl sál naplněn místními občany a hosty ze Žitomíru.

Cistý zisk ve prospěch kroužku je 60 rublů.

Po představení byl uspořádán „vínek dívek“ při němž bylo vybráno ve prospěch spolku J. A. Komenský na vzdělání učitelů 29 rublů.

Český sporokrb.

Chceme podporovat český průmysl a proto rádi uveřejňujeme řádky, jež nám zaslá dobrý přítel našeho listu:

„Před několika roky jsem koupil 2 sporokrby: Jeden z nich byl německého původu, solidní konstrukce, s dvěma troubami, s emailovaným kotlíkem a mosaznou pipou elegantního zevnějšku. Sloužil dobře, vážil s německou vyzdívkou 8 pudů, stál ale 110 rublů na místě, v Chárkově. Druhý byl fabrikátem ruským; měl jednu troubu, plechový kotlík s pipou, který ale za 1½ roku úplně shořel. Byl zhotoven z obyčejného tenkého plechu, vážil 3 pudy a stál s dopravou 45 rublů. Hloupějšího systému, než byla tato plotna, jsem neviděl. Při nejmenší změně povětrnosti jsme musili utíkat z domu, při největším mrazu — otvírat okna a dveře; trouba pekla jen s hora; pečivo s hora se pánilo a ze spodu bylo syrové. Kolik nepřijemností, ba i mrzutostí bylo proto plotnu — nedá se vypsát, hospodyně často div že si nezoufala! Po třech letech jsem za správkou té plotny zaplatil 5 rublů. Dopsal jsem

si do Moskvy o cenník Чепенова, zdráhal jsem se ale něco koupit, aniž bych to viděl. Kromě toho moskovské ceny mi byly příliš vysoké. Trápili jsme se tedy s tou ruskou plotnou delší čas a výjevy, kdy „panimáma pláče a pantáta kleje“ byly u nás téměř na denním pořádku.

Tu nenadále se narodil „Čechoslovan“ a v něm se začaly objevovat i oznámení, mezi nimiž moji pozornost upoutal skromný insert pana Adolfa Křivského z Hlinska. Jáku: Stará, nalezl jsem! Abych ale nebyl napálen, jako před lety, vyžádal jsem si písemně popis konstrukce a rozměrů sporokrbů, jež vyrábí p. Křivský, čeho jsem v brzece dosáhl. Poslal jsem tedy 20 rublů závdavku a objednal sporokrb, který jsem tyto dny šťastně obdržel. Sporokrb pana Křivského, jak svou konstrukcí, tak i důkladnou stavbou a materiálem, z něhož je zroben, překvapil nás co nej příjemněji. Váží netto 8 pudů a stojí i s dopravou ze Zdobunova do Volčanska — 44 ruble 66 kopějek! Po porovnání s oběma svými předchůdci — smutné paměti — toť láce báječná! Včera jsme sporokrb postavili na místo a dnes již si pochutnali na prvních buchtíčkách s něžnou kůrčičkou a ruměnými tvářičkami, které se pekly v troubách sporokrbu páně Křivského. Panimáma je v sedmém nebi a já si vesele hvízdám, neboť vidím, že všechny ty přestálé trampoty s novým sporokrbem vzaly za své.

Vzdávám vřelé díky panu A. Křivskému za jeho svědomitě provedený a laciný výrobek a doporučuje ho co nejvřeleji etěným čtenářkám „Čechoslovana“, dovoluji si tuto poznámku: Sporokrb spoří sám sebou, tvůrce sporokrbu nemá ale spořit na reklamu... K. Šulc.

Přátele-odběratele prosíme, aby co nejrychleji zaslali nám doplatky na předplatné, které dosud dluhují. Neradi bychom zaslali zvláštní upomínky, neboť je to spojeno se značným vydaním a ztrátou času.

Předplaťte se na zkoušku

na Čechoslovana!

Do konce roku pouze

— 1 (jeden) rubl. —

Každý obdrží zdarma všechna vyšlá čísla, v nichž je uveřejněn začátek pověsti N. V. Gogola Taras Bulba.